

CORINTO MACĀRĀRĒ

Pablo puarí jóaripũ

Āñuduticorigue

1 ¹Yũũ Pablo, Timoteo marĩya wedegũmena múārē āñudutia. Yũũ Cõamacũ booró Jesucristoyere wededutigũ beserigũ niĩ. Yũũ atipũrē múārē Cõamacũrē padeorí põna macārā Corintopũ niirārē jóaa. Teero biiri niipetira Jesuré padeorá Acaya ditapũ niirácārē jóaa.

²Múārē Cõamacũ marĩ Pacũ, Jesucristo marĩ Ōpũ āñurē ticoaro; āñurõ niirecutiri tiáro.

Pablo ñañarõ netõrigue queti

³Cõamacũ Jesucristo marĩ Ōpũ Pacure ũsenire ticoada. Cũũrã marĩrē bóaneõ ññaĩ. Marĩrē wãcũtutuari tiirucũi. ⁴Ūsã ñañarõ netõrécõrõ ũsãrē wãcũtutuari tiii. Teero tiirã, ũsãcã ãpẽrã ñañarõ netõrãrē wãcũtutuari tiimasã. Ūsãrē Cõamacũ wãcũtutuari tiiróbirora cũãrē wãcũtutuari tiimasã. ⁵Cristo ñañarõ netõrõrobiro ũsãcãrē bayiró ñañarõ netõrē jeaa. Teerora sũcã ũsã Cristomena niirícãrē, ũsãrē pee wãcũtutuaire jeaa. ⁶Ūsã múārē wãcũtutuari boorã, múārē netõrĩ boosãrã, teero ñañarõ netõpacãra, nũcãjãã. Cõamacũ ũsãrē wãcũtutuaire ticori, ũsãcã múārē

wãcũtutuari tiíadacu. Múã wãcũtutuaara, múã ũsã tiiróbirora ñañarõ netõrã, tutuaromena nũcãjããdacu. ⁷Múã ũsã tiiróbirora ñañarõ netõrĩ, Cõamacũ múãcãrē wãcũtutuari tiigũdaqui. Teero tiirã, “padeodúbocua” jĩrõ maniró múārē bayiró wãcũria.

⁸Yãa wedera, ũsãrē Asia ditapũ wáariguere múārē masĩrĩ boogã. Ūsã toopũre bayiró peti ñañarõ netõwũ. “Sicãrĩbiricu; diajõããdacu”, jĩimiwũ. ⁹“Ūsãrē sãããdacua”, jĩi wãcũmiwũ. Teero wãcũrã, ũsã basiro dee tii masĩriwũ. Teero tiirã, Cõamacũ diarirare masõgũpere tiíapure sãĩwũ. ¹⁰“Ūsãrē sãããdara tiíya”, jĩirĩ, Cõamacũ netõnẽwĩ. Atitõre netõnẽrucujãĩ. “Too síropucãrē ũsãrē ñañarõ cũã tiidũgãri, netõnẽgũdaqui”, jĩi padeõa. ¹¹Cõamacũrē múã ũsãrē sãĩbosãri, teero tiigũdaqui. Pacũ ũsãrē sãĩbosãri, Cõamacũ āñurõ ũsãrē tiíapugũdaqui. Cũũ teero tiirĩ ññarã, pacũ ũsenire ticoadacua.

Pablo Corintopũ wáariguere wederigue

¹²Ūsã ateré wãcũrã, bayiró ũseniã: Atibũrecopũre basocãre tiiditõro maniró āñurõ tiirecutira niirucuwũ. Múã watoapucãrē

teerora tiiwá. Teero tiirá, ũsã wapa cuohéra, añurõ tũgũaã. Ũsã basiro ũsã masírẽmena teeré tiimasírĩa; Cõamacũ ũsãrẽ añurõ tiirẽmenape teeré tiimasírĩa. 13-14 Múãrẽ ũsã merẽã jóaria; tuomasírẽno dícuere jóarucua. Múã péerogã tuomasírõbirora niipetirere añurõ tuomasírẽpetiri boogá. Teero tiirá, marí Õpũ Jesús pũtuaatiri bureco jeari, múã ũsãmena useniãdacu; ũsãcã múãmena useniãdacu.

15 “Teero waaadacu” jĩ wãcũgũ, múãrẽ ñagũ wãasũgedũgamiwũ. Múãrẽ usenirĩ tiidũgágũ, pũarí múã pũtopũ wãadũgamiwũ. 16 Macedonia ditapũ wãagũ, múãrẽ ñanetõwadũgamiwũ. Toopũ jearigũ, coepũtũaatigũ, múãrẽ ñnacãmepũtũaatidũgamiwũ. Too yũu jeari, múã yũu Judeapũ wãaadare maquẽrẽ tiípũbojĩyu. 17 Yũu toopũ wãaheri ñnarã, “¿añurõ wãcũripacũ, ‘wãagũda’ jĩ wedeseyiri?” ¿jĩgari múã? Múã yũure “atibũreco macãrãbirora ‘wãagũda’ jĩrigũ niipacũ, ‘wãaria’ jĩgũno niiqui” ¿jĩgari? 18 Niiria. Yũu Cõamacũ diamacũ maquẽrẽ wedegũ wãmemena múãrẽ jĩã: ũsã múãrẽ wederere wasorĩa. 19 Jesucristo Cõamacũ macũ wasorĩqui. Yũu, Silvano, Timoteocãmena múãrẽ cũũye quetire wedetoawũ. Cũũ “tiigũda” jĩpacũ, “tiirĩcu” jĩriyigũ. Cũũ jĩrẽ diamacũ maquẽ niã. 20 Niipetire Cõamacũ “añurõ tiigũda” jĩrigue Jesucristo tiirĩgue-

mena yaponóĩ. Teero tiirá, Cõamacũrẽ usenire ticora, Jesucristo wãmemena “Cõamacũ teerora tiirãro” jĩã. 21 Cõamacũrã ũsãrẽ, múãcãrẽ Cristore padeorucújãrĩ tiii. Cũũrã marĩrẽ Cristomena niĩãdarare beserigũ niiwĩ. 22 Marĩrẽ cũũ põna wãari tiirĩgũ niiwĩ. “Cũũ põna niã” jĩrẽre masĩduti-gũ, Espĩritu Santore marĩpũre ticodiocorigũ niiwĩ. Espĩritu Santore marĩrẽ ticojĩgũ, nemorórã “ũmuãsepe marĩrẽ añurẽre tico-gũdaqui” jĩmasirĩ tiii.

23 “Yũu Corintopũ wãagũda” jĩrigũ niipacũ, wãariwũ. “Yũu wãaheri, múãrẽ nemoró añũcu” jĩ wãcũwũ. Múãrẽ bobooro wãari ñnadũgahegũ, wãariwũ. Cõamacũ yũu teero wãcũriguere masĩqui. 24 Múãrẽ “biirope padeoyã” jĩgũ mee tiia. Múã añurõ padeoã. Múãrẽ añurõ useniremena niinemoãrõ jĩgũ, teero tiípũdũgaa.

2 1 Teero tiigũ, múãrẽ bóaneõrã niirĩ tiidũgãhegũ, wãariwũ sũcã. 2 Yũu múãrẽ bóaneõrã niirĩ tiirĩ, ¿noãpẽ yũure usenirĩ tiibógari? Yũu bóaneõrĩ tiirã yũure usenirĩ tiimasírĩcua. 3 Teero tiigũ, toopũ wãarõno tiigũ, múãrẽ quẽnojeãdutigũ jóawũ. Teeré jóagũ, biiro wãcũwũ: Yũu máata wãaatã, múã yũure usenirĩ tiirõno tiirã, yũure wãcũpatigũ niirĩ tiibócu. Yũu biiro wãcũã: Yũu useniremena jeari, múãcã usenibojĩyu. 4 Yũu tiipũrẽ jóagũ, bayiró bóaneõremena, utirẽmena

jóawu. Múārē bóaneōrã niiārō jīīgũ mee jóawu. Múārē yuu maĩnetórere masĩdutigu jóawu.

Ñañaré tiirígure acabódutirigue

⁵Sicũ basocũ múã watoapu niigũ marĩrē bóaneōrã niirĩ tiirígu niiwĩ. Yuu díçure teero tiirígu niiwĩ; múãcārē teerora tiirígu niiwĩ. Múã niipetirapure bóaneōrĩ tiirĩjĩyĩ. “Múã niipetirapure bayiró bóaneōrĩ tiirígu niiwĩ” jīīgũjã, jīnemosãnu wedebocu. ⁶Múã paũ “cũũrē biiro ñañarō tiíada” jīi, tiitóayiro. Nocōrōrã ñañarō tiiyá. ⁷Ñañarō tiinemórōno tiirã, cũũrē acabóya. Cũũrē wãçütutuari tiiyá. Múã teero tiihéri, cũũ bayiró bóaneōgũ wáaboquí. ⁸Teero tiigũ, múārē cũũrē maĩrere ãñodutía súcã. ⁹Yuu múārē too sugueropure ate maquērē jóawu: “¿Tee yuu dutiriguere diamacũrã tiidugãmĩ cũã?” jīi masĩdugagu jóawu. ¹⁰Cũũ tiiríguere múã acabóri, yuu cã acabóya. Yuu wãcũrĩ, yuuge ñañarō tiirĩjĩyĩ. Teero niipacari, múārē maĩgũ, cũũrē acabóya. Diamacũrã Cristo ññacoropũ acabóya. ¹¹Marĩ cũũrē acabóri, Satanás marĩrē netõncãmasĩriqui. Cũũ tiirécutirere marĩ ãñurō masĩã.

Pablo Troaspũ wãçupatirigue

¹²Yuu Troas macãpũ Cristoye quetire buegu jeari, paũ cũũye quetire tũodugãwa. Marĩ Ōpũ cũũrē tũodugári tiirígu niiwĩ. Teero tiigũ, buemiwũ. ¹³Yuu Tito marĩya wedegure buajeáhegu,

bayiró wãçupatiwu. Teero tiigũ, cũũrē “wáagu tiia” jīi, Macedoniapũ wáajõawũ.

Cristomena ñañaré netõncãrã niã

¹⁴Cõãmacũrē usenire ticoa. Cũũrã Cristore ñañaré netõncãrĩ tiirígu niiwĩ. Ũsã cũũmena niijĩrã, ñañaré netõncãrãbiro niã. Sitiaãñũre niipetiropũ sesarobirora Cõãmacũ ũsãmena cũũye quetire niipetiropũ masĩpetijõãrĩ tiii. ¹⁵Cristo paia tiirucũrobiro sitiaãñũremena Cõãmacũrē sóepeogũbiro tiiquí. Ũsã cũũye quetire wedera, sitiaãñũwarebiro niipetiropũ wãaa. Netõnénorira pũtopũ, pecamepũ wãaadara pũtopũcãrē cũũye queti jeaa. ¹⁶Pecamepũ wãaadara “sitiaãñũre pũni niicu” jīi wãcũrãbiro ũsã wederere tũsaricua. Netõnénorirape ũsã wederere bayiró tũsacua; “catiré ticoré niã” jīi wãcũcua. Cõãmacũ tiiapuriatã, noãpé tee quetire wedemasĩña manibõjĩyu. ¹⁷Ũsã ãpẽrã tiiróbiro Cõãmacũye quetire wedera, wapasécãmesãria. Teero tiiróno tiirã, Cõãmacũ ticocorira Cristomena niijĩrã, Cõãmacũ ññacoropure cũũye quetire jīiditoro maniró wedea.

Mama netõnére quetire bueré

3¹Ũsã “Cõãmacũye quetire diamacũrã buea” jīirã, ũsã basiro ũsãye maquērē ãñurō wedesera mee tiia. Ũsã basiro “dia-

macúrã buea ùsãjã” jĩria. Teero biiri “cũã diamacúrã bueeya” jĩrípũrẽ ãpẽrã ùsãrẽ jóabosari booríã. Múã teero jĩrípũrẽ ùsãrẽ jóaricãrẽ booríã. Æpẽrãjã teero jĩrípũrẽ “jóabosaya” jĩ sãicúa; ùsãpeja sãiría. ²Múãrã “cũã Cõamacũyere ãñurõ bueeya” jĩrípũbiro nijãrã tiia ùsãrẽ. Æsã múãrẽ “tiipũbirora nijãrã tiíya” jĩ, ãñurõ yeeripũnacũtia. Niipetira múãrẽ masĩari siro, “Pablocã cũãrẽ diamacúrã buejĩya” jĩcua ùsãrẽ. ³Æsã múãrẽ bueri siro, múã niirecutiremena “Cristo jóaripũ nijãrã tiia” jĩ ãñoã. Tiipũrẽ jóarigũmena jóaya maniwũ; ãtãpĩpũre jóaya maniwũ. Espĩritu Santo múã wãcũrẽpũre jóarigũ niiwĩ. Múã wãcũrẽre wasorígũ niiwĩ.

⁴Æsã Cristomena nijĩrã, Cõamacũrẽ bayirõ padeojĩrã, múãrẽ “Cristo jóaripũ nijãrã tiia” jĩã. ⁵Apeyenó tiimasĩrere “ùsã basiro masĩwũ” jĩimasĩña maniã. Niipetire ùsã tiimasĩre Cõamacũ ticoré niã. ⁶Cõamacũ ùsãrẽ basocãre buemasĩrere ticorigũ niiwĩ. Teero tiirã, mama netõnere quetire buea. Tee quetire basocãre buera, “ate jóariguere tiyã” jĩ bueria; “Espĩritu Santo boorẽpere tiyã” jĩ buea. Dutiré jóariguere tihãra pecamepũ wãacua. Espĩritu Santope catiré petihãre ticogũ niĩ.

⁷Cõamacũ Moisére cũ ãñurõ dutiré cũrĩguere ticogũ, ãtãpĩpũ jóayigũ. Tee dutiré marĩ netõnẽcãre wapa sãcõãdutire niyiro. Marĩ-

rẽ sãcõãdutire niipacaro, ãñunetõjõare niyiro; asibatẽremena jeayiro. Moiséya diapóacã bayirõ asibatẽyiro. Teero tiirã, Israelya põna macãrã cũyã diapóare ãñacõãtumasĩriyira. Jõõpemena cũ asibatẽre petiwãyiro. Tee dutiré ãñurẽ niyiro. ⁸Toorã nemoró Espĩritu Santo basocãmena niãdare quetipe ãñunemoã. ⁹Tee dutiré “basocã netõnẽcãrãrẽ ãñarõ tiãdadu” jĩrigue asibatẽremena jeayiro; ãñunetõjõare niyiro. Toorã nemoró “Cõamacũ basocãre ‘ãñurãrã niĩya’ jĩ ãñãgũdaqui” jĩrẽ quetipe ãñunemoã. ¹⁰Tee ãñunemorere marĩ ãñurõ ãñarĩpereja, tee dutiré ãñurẽ asibatẽremena jearigũepe búri niirẽ pũtuãjãã sãa. ¹¹Tee dutiré ãñurẽ asibatẽremena jearigũepe petiãdare niyiro. ãñunemorepe petiãriãdare niã. Teero tiirõ, tee dutiré nemoró ãñunetõnẽcã.

¹²Æsã petiãriãdarere cotera, ãseniyuetoa. Teero tiirã, diamacũ, cuiro manirõ wedea. ¹³Æsã Moisés tiirĩrobiro tiiría. Cũyã diapóã asibatẽre “mãata petiãdadu” jĩgũ, suti caseromena búatoyigũ, Israelya põna macãrã tee petiwãri ãñarijããrõ jĩgũ. ¹⁴Cũã tũorĩyira. Atitõcãrẽ tee bũcũ dutirẽre bueri tũorã, tũorĩya. Tiisuti caserora Cõamacũ asibatẽrere búatorobiro niitoaã cũãrẽ. Teero tiirã, netõnere maquẽrẽ tũorĩya. Jesurẽ padeorĩpereja, Cõamacũ cũãrẽ tũorĩ tĩquí. ¹⁵Atitõcãrẽ Moisés jóariguere bueri tũorã, tũorĩya.

Cúã tuomasíre suti casero búatoro-
 robiro nijjã ména. ¹⁶Marí Òpũrẽ
 padeogúno dícu tuoquí. Cõãma-
 cũ cũũrẽ tuorí tiiquí; tiicasero
 páõrõbiro wáacu súcã. ¹⁷Marí
 Òpũ, Espíritu Santomena sícũrã
 nií. Teero tiirã, Espíritu Santo
 marĩmena niirĩ, marĩ cãmotáro
 maniró Jesuména ãñurõ niima-
 sã. ¹⁸Teero tiirã, marĩ niipetira
 dupurũ búatorí casero manirá
 nijjãrã, cũũ ãñurõ asibatérere
 ññamasã. ^a Teero tiirã, jõõpeme-
 na cũũbiro wáara tiia; cũũyere
 cõonemóã. Tee niã marĩ Òpũ ti-
 ré. Cũũrã, Espíritu Santomena sí-
 cũrã nií.

4 ¹Cõãmacũ ãsãrẽ ãñurõ tiigú,
 Jesuyé quetire wedeadarare
 cúũrigũ niíwĩ. Teero tiirã, wãcũ-
 tutuhera niiria. ²Bobooro tiiré,
 basocã ññahẽrõpũ ññañaré tiiré
 doo niã. Cõãmacũye quetire jĩĩ-
 ditoremena wederia. Teero jĩĩrõ-
 no tiirã, tee quetire wasoró mani-
 ró, diamacũ wedea. Teeména
 Cõãmacũ ññacorõpũre ãsã wede-
 rére basocã “diamacũrã wedee-
 ya” jĩĩ wãcũrĩ booa. ³Basocãre
 netõnére quetire ãsã wederi, ãpẽ-
 rá cúã wãcũrẽre búatonorirabiro
 niicua; tuoricua. Tee quetire tuo-
 hẽrano pecamepũ wáadara ni-
 cua. ⁴Cũũ padeohére wapa atibú-
 reco macãrã òpũ Satanás cúãrẽ
 tuoñemasihẽrã wáari tiiquí. Tee-
 ro tiirã, basocãre netõnére queti

bóere niipacari, ññamasíricua.
 “Cristo ãñunetõjõãgũ Cõãmacũ
 niirére ãñogú nií” jĩĩrẽre tuoma-
 síricua. ⁵Ësã basocãre wedera,
 “biro niã ãsãjã” jĩĩ wederia; “Je-
 sucristo basocã Òpũ nií” jĩĩrẽpe-
 re wedea. Ësãyepereja wedera,
 “Jesuré maĩrẽmena múãrẽ pade-
 coterã niã” jĩĩ wedea. ⁶Biuro
 niã: Cõãmacũ basirora sicutõpũ
 atibúreco naĩtĩãrõ niimiriguere
 bóeri tiirígũ niíwĩ. Teeré tiirõ-
 biro cúũrã marĩye yeeripũnarĩpũ
 bóeri tiirígũ niíwĩ. Teero tiirã,
 marĩ Cristore masíremena Cõã-
 macũ ãñurõ niirecutirere masã.

Mariye òpũũrĩ mama òpũũrĩmena wasoádacu

⁷Ësã Cõãmacũye queti wederã
 búri niirã niã. Diiména tiirẽparũ
 wapapacãre posecutĩreparũbiro
 niã. Teero tiigú, Cõãmacũ ãsã
 wederémena cúũ tutuarere ãño-
 quí. Ësã basiro tutuare cuoríã.
⁸Pee ññañarére netõpacãra, bayi-
 ró peti wãcũpatiria. Wãcũpatipa-
 cara, “¿deero wáadariye?” jĩĩ-
 ria. ⁹Basocã ãsãrẽ ññañarõ tiidũ-
 gãpacari, Cõãmacũ ãsãrẽ cõãwa-
 rii. Ësãrẽ pãanecõãcũpacara, sãĩ-
 ríya. ¹⁰Ësã noo wáaro Jesuré sãĩ-
 rírobirora ãsãcãrẽ sãĩjãmiwã.
 Ësã ññañarõ netõrĩra niipacara,
 catia. Teero tiigú, Jesús cúũ cati-
 rére ãsãmena ãñoí. ¹¹Ësã catiró
 jeatuaro Jesuyé quetire wederé

^a3.18 O “cũũ ãñurõ asibatérere ãñomasã”.

wapa sīāríquio niiā. Teeména Jesús ūsāye ōpūūrī bóaadare ōpūūrīmena cūū catirére ēñoī. ¹²Ūsāpere sīāríquio niiā. Múāpe catiré petihére buaa.

¹³Cōāmacūye queti jóaripūpu biiro jóanoā: “Yuu padeowú; teero tiigú, wedesewu”. Teerora jīīā ūsācā: Ūsā padeóa; teero tiirá, wedesea. ¹⁴Ūsā ateré masījīrā, wedesea: Cōāmacū Jesús marī Ōpūrē diarigupure masōrigu niwī. Teero tiigú, ūsācārē cūūmena masōgūdaqui. Ūsārē, múārē sīcārōmēna cūū pūtoru néewagūdaqui. ¹⁵Ūsā múāye añuré niīadare boosárā, niipetire ūsā ñañarō netōrére nūcājāā. Teeména āpērācā Cōāmacū añuré ticorére masījīrā, cūūrē usenire ticoadacua. Jōōpemenā pau peti cūūrē usenire tico, “añunetōjōāgū niī” jīīnemoādacua.

¹⁶Teero tiirá, wācūtutuarucujāā. Sotoápere butoá wáapacara, popeapure búrecoricōrō nemoró tutuanemoā. ¹⁷Biuro wācūā: Ūsā atibúrecopu ñañarō netōré máata petiādare niiā. Tee ñañarō netōré wapa apeyé nemoró añuré buaādacu. Bayiró useniremena cūū pūtoru niirucujāādacu. ¹⁸Ūsārē baurocá wáarere wācūnūnuseria. Bauhérepere wācūnūnusea. Baurocá wáare petiādacu. Bauhérepe niirucujāādacu.

5 ¹Marīye ōpūūrī muī wiseri marī niiré wiseribiro niiā. Tee wiseri tiiróbiro marīye ōpūūrī bóaadacu. Cōāmacūpe ūmuá-

sepū añuré wiseri petiriadarere quēnoyúetoaqui. Tee wiseri basocá tiirígue mee niicu. ²Ate diamacūrā niiā: Marī ānopú niirā, ñañarō tūgueñaā, ūmuáse niirī wiipu wáadugara. ³Tiiwī sutiró tiiróbiro cāmotáadacu, sutimanírābiro niirijāārō jīīrā. ⁴Marī atibúrecopure ate ōpūūrīmena ñañarō netōā. Teero tiirá, ñañarō tūgueñaā. Marīye ōpūūrīrē cōādugara mee teero jīīā, ūmuásepū niīadare ōpūūrīpere wasorí boorā. Tee niirucuari ōpūūrī wasorí, bóaadari ōpūūrī petiādacu. ⁵Cōāmacūrā marīrē teero wáadadarere quēnoyúerigu niwī. Cūū marīrē añurō tiiádarere masisūguedutigū, Espírītu Santore tico diocosuguerigu niwī.

⁶Teero tiirá, padeorucúa. Ateré masīā: Ūsā ate ōpūūrīmena niirā, Cōāmacūmena niiria ména. ⁷Cūūrē iñaripacara, cūū jīiriguere padeonūnusea; teeména niiā. ⁸Teero tiirá, ateré wācūrā, padeóa: Ate ōpūūrīrē cōājādugamiga, Cōāmacūmena niirā wáadugara. Cūūmena niirī, nemoró añuniādacu. ⁹Teero tiirá, ate ōpūūrīmena niirā, o niirucuarere ōpūūrīmena niirācā, Cōāmacūrē teerora usenirī tiirucujādugaga. ¹⁰Cristo wapa tiiádarere búreco jeari, marī niipetira toopú niīadacu. Basocácōrōre marīye ōpūūrīpū tiiríguere Cristo masīqui. Āpērā añurére ñeeādacua; āpērāpé ñañarére ñeeādacua.

Cōāmacūmena āñurō niirecutire maquē

11 Ēsā teeré masĩjĩrā, marĩ Ōpū-rē quioniremena ññarā, basocáre “ūsā wederére diamacú maquē niā” jĩ pānarĩ tiia. Cōāmacūpe ūsārē masĩtoai. Múācārē teerora ūsārē masĩrĩ booa. 12 Ēsā basiro ūsāye maquērē āñurō wedesera mee tiia sūcā. Ūsārē āñurō masĩ, ūseniremena wācūrō jĩgū, múārē jóaa. Teeré masĩrā, āpērā buerĩ basoca ūsārē ññarō wedeseri, múā cūārē yuu masĩadacu. Cūā sotoá maquē dícu baurére wācūrā, yeeripūna maquērē wācūhērā niicua. 13 Múā ūsārē “mecūrā tiíya” jĩbocu. Ūsāpe “Cōāmacū booró tiirā tiia” jĩ yuadacu. Múā apetóre ūsārē “mecūríya” jĩbocu. Ūsāpe “múā āñurō niādarere boosārā, teero tiia” jĩ yuadacu. 14 Cristo ūsārē maĩrĩ ññarā, cūñ dutirére tiia. Ateré masĩnoā: Sícū niipetirare diabosarigu niiwĩ. Teero tiirā, niipetira cūñmena diarira tiiróbiro putuájĩyu. 15 Cristo niipetirare diabosarigu niiwĩ. Catiré petihérere cūorá cūñ booró tiirĩjāārō jĩgū, teero tiirigu niiwĩ. Cūñ boorépere tiiróbiro jĩgū, cūārē dia masābosarigu niiwĩ. 16 Teero tiirā, ūsā basocáre ñña, wācūrā, atibúreco macārā wācūrōbirora wācūria. Too sugueropure ūsā Cristore atibúreco macārā wācūrōbirora wācūmiwū. Mecūtīgārē teero cūñrē wācūria sáa. 17 Cristo cūñmena ni-

gūnorē cūñ niirecutirere wasorĩ tiiquí. Cūñ too sugueró tiiriguere tiinemóríqui sáa; mama dícu niicu cūñpure.

18 Cōāmacūrā niipetirere teero wáari tiiquí. Cūñrā Cristo diari-guemena ūsārē cūñmena āñurō niirecutiri tiirigu niiwĩ. Niipetirare teero niirĩ boogú, ūsārē cūñye quetire wededutigū cūñrigū niiwĩ. 19 Tee queti biiro niā: Cōāmacū Cristo diari-guemena atibúreco macārārē cūñmena āñurō niirecutiadarere cūñrigū niiwĩ. Cūñ ññaré tiirére petirĩ tiirigu niiwĩ. Niipetirare cūñmena āñurō niirecutiri boogú, ūsārē cūñye quetire wededutigū cūñrigū niiwĩ. 20 Teero tiigú, Cōāmacū ūsārē Cristore wasorá niārō jĩgū, tico-corigū niiwĩ. Cōāmacū ūsā wederémena basocáre boocó. Teero tiirā, Cristo wāmemena Cōāmacūmena basocáre āñurō niirecutidutia. 21 Cristo péerogā ññaré tiirĩpacari, Cōāmacūpe marĩ ññaré tiiré wapa cūñrē ññaré tiirigūbiro ññarō netórĩ tiirigu niiwĩ. Teero tiiriguemena marĩ Cristomena niirĩ, Cōāmacū marĩrē wapa cūohérare tiiróbiro ñña.

6 1 Ēsā Cōāmacūyere padeapu-ri basoca niijĩrā, “cūñ múārē āñurē tiorére teero ññacōārijā-ña” jĩā. 2 Cōāmacūye queti jóari-pūpu biiro jĩ jóanoā:

Cōāmacū ateré jĩĩ:

“Yuu basocáre āñurō tiirító niirĩ, mñ sáiriguere tuo-wá.

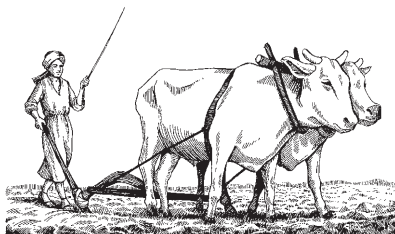
Унн netõnéri bureco niirí,
мннрẽ tiápuwn”,^b
jĩi jóanoã. Тноуá. Mecütigã cũũ
teero tiirító niia. Mecütigã cũũ
netõnéri bureco niia.

³ Æpërãrẽ ùsã Cõãmacũye pade-
rére ñañarõ wedeseri booría.
Teero tiirá, basocáre ñañaré tii-
éñoria, “Cõãmacũrẽ padeoríbo-
cua” jĩirã. ⁴ Biiope tii: Niipetire
ùsã tiirémèna, ùsãrẽ wáaremena
“Cõãmacũye paderá niia” jĩirere
éñoã. Ùsãrẽ merẽã wáari, нсã-
jáã; apetó bayiró ñañarõ netõã;
ùsãrẽ apeyenó dũsaa; wisióre т-
gueñaã; ⁵ ùsãrẽ tãnaãya; peresu
wiipw sõnecoya; acaribítutire
wáaa; bayiró padea; apetóre cã-
niría; teero biiri juabóaa. ⁶ Æpërã-
rẽ ñañarõ tiiría; diamacú maquẽ-
rẽ masiã; ùsãrẽ merẽã wáari, po-
tocórõ maniró niia; ãpërãrẽ bóa-
neõ ññaã; Espíritu Santo tiiápure-
mena padea; ãpërãrẽ jĩiditoro
maniró maĩã; ⁷ diamacúrã wedea;
Cõãmacũ tutuarere сноа. Ùsã
Cõãmacũyere paderá surarabiro
niia. Ùsã wãmocutíre ùsã diama-
cú tiiré niia. Teeména surara cã-
merísĩãrã wáarabiro Cõãmacũye-
re wedera wáaa; ùsãrẽ cãmotádũ-
gara ùsãrẽ docacũmurí niimasĩri-
ya. ⁸ Æpërã ùsãrẽ padeorémèna
ññaãya; ãpërãpé padeoríya. Æpẽ-
rá ùsãrẽ añnurõ wedeseya; ãpërã-
pé ñañarõ wedeseya. Ùsã diama-
cú maquẽrẽ wedepacari, ãpërã
ùsãrẽ “jĩiditori basoca niĩya” jĩi

ññaãya. ⁹ Niipetira ùsãrẽ masĩpa-
cara, siquẽrã ùsãrẽ ññamasĩhẽrã
tiiróbiro ññaãya. Apetóre ùsãrẽ
siãdũgápacari, niirucua. Cúã ùsã-
rẽ ñañarõ tiipacára, siãríya.
¹⁰ Ùsã bóaneõpacara, ùsenirucu-
jáã. Ùsã apeyenó снорípacara,
ùsã buerémèna ãpërãrẽ pee сно-
rábiro niirí tii. Apeyenó снорí-
pacara, niipetire снорábiro niia.
¹¹ Yáa wedera Corinto macãrã,
yayióro maniró múãrẽ ùsã wãcũ-
rére wedepetijãã. Ùsã múãrẽ ba-
yiró maĩrére éñoã. ¹² Cámerí maĩ-
ré manirí, múãye wapa niia; ùsã-
pe múãrẽ bayiró maĩmiã. ¹³ Sícũ
cũũ põnaré wederobirora yũcã
múãrẽ wedegũda: Ùsã múãrẽ dia-
macú maĩróbírora múãcã ùsãrẽ
maĩñã.

Marí Cõãmacũwiibiro niia

¹⁴ Jesuré padeohéramena cã-
meyiorijãña. Diamacú tiirá dia-
macú tiihéramena niimasĩricua.
Bóeropw niirã naĩtĩãrõpw niirã-
mena niimasĩricua. ¹⁵ Cristocã
Satanámena siãrĩbiro wãcũri-

*Diamacú tiigú diamacú tiihégumena
niimasĩriqui.*

^b 6.2 Isaías 49.8.

cua. Teerora sūcā padeogú, padeohégumena sīcārībiro wācūri-cua. ¹⁶Cōāmacūwiipure Cōāmacū dícare padeoró booa; weerirare padeoríjārō booa. Marípe Cōāmacū catirucugumena niijīrā, Cōāmacūwiibiro niīā. Cūñ basiro biiro jīirigu niīwī:

“Cūāmena niigūdacu; cūā watoarḡ cāmeságūdacu. Yḡñ cūā Ōpū niigūdacu; cūā yáara niīādacua. ^c

¹⁷Teero tiirá, ñañarā pḡtopḡ niimiārira witiwajōñā”, jīī marī Ōpū.

“Niipetire ñañaré tiirére tiiríjāñā. ^d

Teero tiirí, yḡñ múārē ñee-gūda.

¹⁸Yḡñ múā Pacḡ niigūda; múā yḡñ pōna niīādacu”, jīī marī Ōpū tutuanetō-jōāgñ. ^e

7 ¹Teero tiirá, yáa wedera, yḡñ maírā, Cōāmacū “teero tiigúda” jīiriguere masírā, niipetire marī ñañaré tiirére duujá-āda. Marípe ōpūūrīrē ñañorére, marī wācūré ñañorére duuáda. Cōāmacūrē quioníremena padeo-jírā, cūñ booré dícare tiíada.

Corinto macārā wācūre wasorígue

²Ūsārē mañā. Sīcārī múārē ñañarō tiiríwḡ; múā padeorécārē ñañoríwḡ; múāyere jīiditorem-

na néeriwḡ. ³Yḡñ múārē “wapa suorá niīya” jīīgñ mee tiia. Yḡñ too sḡguero jīirirobirora múārē mañā. Teero tiirá, marī catira, sīcāróména niīā. Diaracā, sīcāróména niirucudacu. ⁴Yḡñ múā añurō tiiré quetire tḡogú, “teerora tiirucúadacua” jīī wācūwñ. Āpērārē múā añurō tiirére useni-remena wedea. Teero tiigú, ñañarō netōpacú, wācūtutua, bayiró useniā.

⁵Macedoniapḡ coerí siro, ūsā yeerisāre buaríwḡ. Ūsā noo wáaro ñañarō netōwñ. Āpērā ūsāmena cāmerí cúasodugawa. Múā ūsā buerirare wācūgñ, bayiró wācūpatiḡ. ⁶Cōāmacū bóaneōremena niirārē wācūtutuari tiigúpe Tito ūsā pḡtopḡ jearéména ūsārē wācūtutuari tiīwī. ⁷Cūñ jearéména díca wācūtutuariwḡ. Múā cūñrē wācūtutuari tiiriguere tuorá, nemoró wācūtutuanemowñ. Múā yḡñre ñnadugarere, múā wācūpatiriguere, múā yḡñre wācūrere wedewi. Teeré tḡogú, toorá nemoró useninemowñ.

⁸Yḡñ múā ñañaré tiirére múārē jóaripūmena múārē bóaneōrā niirí tiiwá. Mecūtīgārē teeré wācūpatiria. Too sḡguero “yḡñ jóaherí añunibojīyu” jīī wācūmiwñ. Teeré mecūtīgā wācūria. Múārē bóaneōrī tiipacú, yoari bóaneōrī tiiríjīyu. ⁹Mecūtīgā yḡñ useniā. Múā bóaneōriguere wācūgñ mee

^c 6.16 Levítico 26.1; Ezequiel 37.27.

^d 6.17 Isaías 52.11.

^e 6.18 2 Samuel; 7.14; 1 Crónicas 17.13.

useniã. Múã bayiró bóaneõriguepe múãrẽ wãcũpati, wasorí tiiyíro. Teero tiigú, useniã. Cõãmacũ booróbirora múã ñañaré tiiríguere wãcũ, bóaneõyiro. Teero tiiró, ùsã múãrẽ jóacoripũ múãrẽ ñañarõ tiiríjĩyu. ¹⁰Marí Cõãmacũ booróbirora bóaneõrã, wãcũpati, wasoa. Teeména netõnénoã. Too síro “ñañaré tiitú” jĩĩna maniã. Atibúreco macãrãpe cúã ñañaré tiiríguemena bóaneõjãcua. Bóaneõpacara, pecamepũ wáacua. ¹¹Múãpe Cõãmacũ tũsaróbirora bóaneõrĩ, ate ãñurẽ putuáyiyo: Múã watoapũ wáariguere “quẽnoãda” jĩiyiyo; “too sũgueropũre marí diamacũ tiiríjĩyu; mecútigã diamacũ tia sãa”, jĩiyiyo; múã watoapũ wáariguere múã yoari teero ññariguere wãcũrã, cúayiro; “Cõãmacũ maríre ñañarõ tiibóqui”, jĩi wãcũrã, cuijõãyiyo; yũũ múãrẽ ññagũ wáari booáyiro; diamacũ maquẽrẽ tiidũgáayiro; “ñañarẽ tiigũre diamacũ ñañarõ tiiadacu”, jĩiyiyo. Niipetire teero múã tiirémema múã wapa cuohérrere ãñoýiro. ¹²Teero tiigú, múãrẽ jóagũ, ñañaré tiiríguyere, teero biiri ñañaré tiinógũye díçure wãcũriwũ. Múãye niĩadarere bayiró wãcũwũ. Múã Cõãmacũ ññacoropũ ùsãrẽ bayiró maĩã sãa. Teeré masídutiguũ múãrẽ jóawũ. ¹³Teero tiirã, múã ãñurõ tiirémema ùsã wãcũtutuawũ.

Teero wãcũtutuara, Tito bayiró usenirí ññarã, toorã nemoró useninemowũ. Múã niipetirapũra

cũñrẽ ãñurõ tũgueñarí tiiríra niiwũ. ¹⁴Tito múã pũtopũ wáaadari sũguero, yũũ múãmena usenirere cũñrẽ wedewũ. Cũũ toopú jeari, yũũ jĩiiribirora wáayiro. Niipetirere ùsã múãrẽ wederiguere diamacũrã wedewũ. Teerora ùsã Titore múãye maquẽrẽ wederigecã diamacũrã niiwũ. ¹⁵Múã cũñrẽ quioníremena bocayiro. Cũũ dutirére yũuyiro. Múã teero tiiríguere wãcũgũ, múãrẽ nemoró maĩnetõneĩ. ¹⁶Yũũ múãrẽ padeóa; “ãñurõ tiiadacua” jĩigũ, bayiró useniã.

Ticodũgaro jeatuaro ticodutire

8 ¹Yãa wedera, ùsã ateré múãrẽ masírĩ boogã: Macedonia-pũ Jesuré padeoré põnarí macãrãrẽ Cõãmacũ ãñurẽ ticorigũ niiwĩ. ²Cũã bayiró ñañarõ netõpacára, diamacũ tiiríra niiwã. Teero ñañarõ netõpacára, bayiró useniwã. Cũã bóaneõrã peti niipacara, pee apeyé cõorã tiiróbiro ãpẽrãrẽ ãñurõ tiiapuwa. ³Cũã booró cúã cuoró jeatuaro cúã cuorére ticowa. Cũã “ticoada” jĩĩãriro nemoró ticowa. Yũũ cúãrẽ teero tiirí ññawũ. ⁴Ùsãrẽ sícãrĩ mee biiro jĩiwã: “Cõãmacũrẽ padeorã bóaneõrãrẽ ùsãcã niyerure ticoada”, jĩiwã. ⁵Cũã ùsã wãcũriro nemoró tiiwã. Cũã marí Òpũrẽ “mũũ booré díçure tiiaða” jĩĩsũguewa. Too síro ùsãrẽ “múã dutirére tiiaða Cõãmacũ booróbiro” jĩiwã. ⁶Teero tiirã, ùsã Titore múã pũtopũ wáadutia. Cũũ too

sugueropu múã puto niigũ, niyere néõncãiyigu. Teeré peotidutira cãũrê ticocoa. Teero tiirã, múã añurõ useniremena néõncãriguere diamacú tii yaponóadacu. ⁷Múã niipetirere añurõ tiia: Añurõ padeóa; Cõãmacũyere añurõ buea; teeré añurõ masiã; useniremena añurõ tiia; ãsãrê maĩ. Múã tee niipetirere añurõ tiiróbirora niyeru ticorécãrê teerora tiiyã.

⁸Teeré jĩgũ, múãrê dutiré peti tiiróbiro jĩgũ mee tiia. Yũũ múãrê “apemacãrĩ macãrã useniremena niyeru néõtoawa, ãpẽrãrê tiiapura” jĩ wedegu, ateré masĩdugaga: “¿Múãcã bóaneõrãrê maĩrêrê ãnoãdari cããrê tiiapuremena?” ⁹Marĩ Òpũ Jesucristo marĩrê añurõ tiirĩguere múã masiã: Cũũ niipetire cõogú niipacu, marĩye añurê niiãdarere boosãgũ, bóaneõgũbiro wãarigu niiwĩ. Cũũ bóaneõgũ wãariguemena marĩpere pee cõorãbiro wãari tiirĩgu niiwĩ.

¹⁰Múãrê añurõ niirĩ boogú, yũũ wãcũrêrê múãrê jĩgũda. Biirõ niã: Iicũmamena múã apemacã macãrã suguero niyeru néõncãrira niiwũ. Teeré néõrã, useniremena néõrira niiwũ. ¹¹Teero tiirã, múã tiinucãrirobirora tii yaponóã. Múã useniremena “ticoadã” jĩrirobirora teerora tii yaponóã. Múã ticodugaro jeutaro ticoya. ¹²Marĩ diamacũrã ti-

codugari, marĩ ticodugaro jeutaro ticori, Cõãmacũ teeména useniqui. Marĩ cõohérere Cõãmacũ sãĩriqui.

¹³Múã ãpẽrãrê tiiapujĩrã, múãpere cõohéra putuári booríã. ¹⁴Sĩcãrĩbíro cõorĩ booa. Mecũtígã múã cõorémena cãã booréte tiiapua. Too síropu cããcã cãã cõorémena múã booréte tiiapuadacua. Teero tiirã, sãcãrĩbíro cõoãdacu. ¹⁵Tee Cõãmacũye jóaripũpũ biiro jóanoã: “Pee seerĩgucã cõonetóriwi; péerogã seerĩgucãrê dũsarĩwũ”,^f jĩ jóanoã.

Tito cãũ menamacãrãmena Corintopu wãaadare

¹⁶Yũũ múãye maquẽrê wãcũã. Yũũ wãcũróbirora Titocãrê Cõãmacũ wãcũrĩ tiiyigu. Teero tiigú, Cõãmacũrê usenire ticoa. ¹⁷Yũũ Titore “Corinto macãrãrê ãnãgũ wãaya” jĩrĩ, máata yũũwi. Mecũtígãrê cãũ múãrê ãnadugajĩgũ, cãũ añurõ tũsarómena múã puto pu wãagũdaqui. ¹⁸Titomena ãpĩ ticocoadacu. Cũũ marĩya wedegu niĩ. Niipetira Jesurê padeoré põnarĩ macãrã cãũrê biiro wedeseya: “Cũũ Jesuyé quetire añurõ wedei”, jĩĩya. ¹⁹Apeyecãrê, Jesurê padeoré põnarĩ macãrã cãũrê beserira niiwã, ãsãmena niyeru néõriguere néewadutira. Ûsã bóaneõrãrê niyerure ticora, marĩ Òpũrê añurõ wedesedutira, teero ticoa. Teero biiri ãsã usenireme-

^f8.15 Éxodo 16.18.

na tiiapudugarere ãnorá, teero tiia. ²⁰ Ûsã pairó niyeru néoriguere néewara, basocá ùsãrẽ “niyeru tiidíójíyu” jĩĩrĩ booríã. ²¹ Teero tiirã, ùsã marĩ Òpũ, teero biiri basocá ñnacoropure diamacú tiidugáã.

²² Cúãmena ãpĩ marĩya wedegucãrẽ ticoconemoã. Cũũ bayiró tiiapudugarere ùsãrẽ naĩrõ ãñowĩ. Mecútígãrẽ múãrẽ “cúã diamacúrã tiíadacua” jĩĩgũ, nemoró tiiapudugai. ²³ Titoye maquẽrẽ ãpẽrá sãñárĩ, biiro jĩĩña: “Pablo menamacũ cũãmena padegũ ùsãrẽ tiiapugũ niĩĩ”, jĩĩña. ãpẽrá puarãrẽ sãñárĩpereja, biiro jĩĩña: “Jesuré padeoré põnarĩ macãrã cúã ticocorira niĩya. Cúã tiirémena Cristore añurõ wedeseri tiíya”, jĩĩña. ²⁴ Teero tiirã, maĩrémena cúãrẽ boca ya. Múã teero tiirĩ, Jesuré padeoré põnarĩ macãrã múã maĩrere tuoádacua. Ûsã cúãrẽ biiro jĩĩwũ: “Corinto macãrã basocãre añurõ bocaaya”, jĩĩwũ. Múã teero tiirĩ tuorã, cúã ùsã jĩĩriguere “diamacúrã niĩayu” jĩĩádacua.

Niyeru néõre

9 ¹ Múã niyeru néõrere Jesuré padeorãre ticoadare maquẽrẽ jóanemoria; múã masĩtoaa. ² Yũũ múã tiiapudugarere masĩtoaa. Ùseniremena Macedonia macãrãrẽ biiro wedea:

“Iicũmamena Acaya⁸ dita macãrã ‘tiíapuada’ jĩĩnucãwã”, jĩĩ we-dea. Teeré tuorã, paũ Macedonia macãrã “ùsãcã tiíapuada” jĩĩwã. ³ Teero niipacari, Titore cũũ menamacãrãmena múã pu-topũ ticocoguda. Yũũ Macedonia macãrãrẽ jĩĩriguere diamacú wãari booa. Yũũ “Corinto macãrã niyeru néõ, cuoyúeada-cua” jĩĩwũ. ⁴ Apetó yũũ múã pu-topũ wãari, Macedonia macãrã yũũmena wãabocua. Ûsã toopú jeara, múã niyeru néõhẽrã niirĩ buajeádugariga. Yũũ “cúã néõ-toajíya” jĩĩrigue wapa bayiró bobooro wãabocu. Múãcã teero-ra bobobócu. ⁵ Teero tiigú, yũũ biiro wãcũã: Yũũ múã pu-topũ wãaadari suguero, Titocãrẽ wãadutia. Cúã múã “ticoada” jĩĩ néõrere quẽnosugueádacua. Cúã teero tiirĩ, ùsã jeadari suguero, múã cuotóaadacu. Teero tiirã, ãpẽrá múãrẽ “ticoya” jĩĩripacari, múã wãcũrõ ticoadacu.

⁶ Múã ateré wãcũña: Oterĩ basocũ péerogã oterĩ, péerogã ducacutiri ñnaqui. Pee oterigupeja pee ducacutiri ñnaqui. ⁷ Marĩ “nocõrõ ticoguda” jĩĩ tugueñarõcõrõ ticoro booa. Marĩ ticodugahera, o ãpẽrá ticodutiri ññarõ tugueñarã, ticorijãrõ booa. Ùseniremena ticorãre Cõãmacũ maĩquí. ⁸ Cõãmacũ niipetire añurẽ múãrẽ ticonemomasĩ. Cũũ teero tiirĩ, múãrẽ dusariadacu. Múãrẽ tico-

rémēna múāpe āpērārē tiiápumasīādacu. ⁹Tee Cōāmacūye queti jóaripūrḡ biiro jóanoā:

Āñugú bóaneōrārē āñurō ticoqui.

Teero tiiró, cūñ āñurō tiirē niirucujāādacu,^h

jīi jóanoā. ¹⁰Cōāmacūrā niī oteréperire ticogú, teero biiri yaarére ticogú. Tee tiiróbiro cūñrā múācārē niipetire múā cūoádarere ticogūdaqui. Oteréperi wii ducacutirobiro múā cūorére nemoró wáari tiigūdaqui. Teemēna múā āpērārē āñurō tiiápumasīādacu. ¹¹Teero tiirá, pee cūojírā, āpērārē tiiápuadacu. Múā ticorére ūsā ticobosari, tee niyerure ñeerá Cōāmacūrē usenire ticoadacua. ¹²Múā Cōāmacūrē padeorá bóaneōrārē tiiápura, cūārē dūsaré dí cure ticora mee tiia; Cōāmacūcārē usenire ticora tiia. ¹³Múā cūārē tiiapuremena múā Cristoyere padeorére, cūñrē yūñrére ēñoā. Cūā teeré ñnarā, Cōāmacūrē usenire ticoadacua. Teero biiri múā cūārē, niipetirare tiiápuri ñnarā, teeré tiiadacua. ¹⁴Cūācā Cōāmacū múārē āñurō tiirére ñnarā, bayiró maíremēna Cōāmacūrē múāye niīadarere sāībosáadacua. ¹⁵Cūñ marírē ticorigue āñunetōjōāre niīā. Tee āñunetōjōāre dee jīi wedesemasīna manīā. Teero tiirá, Cōāmacūrē usenire ticoada.

Pablo “apóstol niīā” jīi wederigue

10 ¹Yññ Pablo múārē tiidutíguda. Yññrá niīā basocá biiro jīi wācūnorigu: “Cūñ marímena niigū, búri niigūbiro wedesei; marírē jóagupe, tutuaromena jóai”, jīicua. Múā Cristo niirecutirere masīā; cūñ bóaneō ñnarémēna tiidutíyigu. ²Teero tiigú, yññ cūñ tiiróbiro niidugagu, atéré múārē tiidutía: Yññ múā pūtopḡ jeari, múā sīquērāmena tutuaromena wedeseri tiiríjāña. Sīquērā múā menamacārā ūsārē biiro jīiāyira: “Cūñ atibúreco macārā tiiróbiro Cōāmacū booré tiirícua”, jīiāyira. Yññ teero jīirānorē diamacūrā tutuaromena wedeseguda. ³Ūsā atibúrecoḡ niipacara, atibúreco macārābiro cāmeríquēria; Cōāmacū wāmocutíre ticorémenape cāmeríquēā. ⁴Ūsā wāmocutíre atibúreco maquē mee niīā; ūññāse maquē, Cōāmacū tutuare cūorépe niīā. Teemēna ññaré tutuarere docacūmurí tiia. ⁵Cōāmacū wāmocutíremēna basocá cūā wācūrémēna buerére diocóa. Cūñ wederémēna múārē pānarí tiidugacua; múā Cōāmacūrē masírí boorícua. Ūsā cūā buerére diocóari siro, Jesús boorépere cūārē tiidutía. ⁶Múā Cristo dutirére āñurō yññri ññāari siro, ūsā biiro tii-

^h9.9 Salmo 112.9.

masiãdacu: Niipetira netõncá-rãre ñañarõ tiãdacu.

⁷Múã sotoá maquẽ dícre ññaã. “Cristomena niã” jĩgũno ateré masĩrõ booa: Cũũ diamacũ Cristomena niigũ, “Pablocã Cristomenarã niĩya” jĩ masĩgũdaqui. ⁸Yũũ múãrẽ wedegu, ãsã dutirere “jĩñemosãñu wedetu” jĩpacu, boboria. Marĩ Òpũ ãsãrẽ tee dutirere ticorigu niiwĩ, múã cũũrẽ padeonemóarõ jĩgũ. Múã padeorere ñañoárõ jĩgũ mee tee dutirere ticorigu niiwĩ. ⁹Yũũ jóarepũrĩmena múãrẽ ucúadutigu mee jóaa. ¹⁰Ãpẽrá yũũre biiro jĩcua: “Cũũ jóare bayiró tutuaremena dutia. Cũũ baurocápereja tutuhegũbiro bauwĩ. Cũũ wedesecãrẽ bayiró tusaya maniã”, jĩcua. ¹¹Yũũre teero jĩrãno ateré masĩrõ booa: ãsã yoropu niirã jóacoriobirora múã putope jearacã, teerora tutuaromena wedeseadacu.

¹²Sĩquẽrã múã watoapu niirã cũã basiro câmerĩ padeorã biiro jĩcua: “Marĩpeja ãñurõ tiia”, jĩ câmerĩ wedesecua. Teero jĩ wedesepacara, masĩricua. ãsãpe cũã tiiróbiro ãsã ãñurõ tiirere péerogã wedeseñaria; yũũ tiiré cũã tiirémene queodugãria. ¹³Ësã tiiriguere jĩñemosãñu wederia. Cõãmacũ ãsãrẽ Cristoye quetire wededutirigu niiwĩ. Cũũ tiidutire dícre tiia. Cũũrã ãsãrẽ múã putopecãrẽ tee quetire wededutiri-

gu niiwĩ. ¹⁴Teero tiirã, múã putope wãara, Cõãmacũ wãadutihe-rope wãara mee tiia. Múãmena niisuguewu. Ësãrã múãrẽ ãñurẽ “Cristo basocãre netõnẽ” jĩrẽ quetire wedesuguewu. ¹⁵Ësãrẽ Cõãmacũ wededutigũ cũũriro jeatuaro wedea. ãpẽrá tiiriguere “yũũ tiirigue niã” jĩria. Teero jĩrõno tiirã, múãrẽ padeonemórĩ tiidugãa. Múã padeonemórĩ ññarã, ãsã múãrẽ nemoró buemasã. Cõãmacũ ãsãrẽ cũũriro jeatuaro bueadacu. ¹⁶Too síro múã nemoró niiré macãrĩpe Jesuyé quetire wedeguda. Cũũye quetire wedeya maniré macãrĩpe wãadugaga. ãpẽrá cũã paderiguere “yũũ paderé niã” jĩdu-gahegu, teero tiidugãa.

¹⁷Cõãmacũye queti jóaripũpe ateré jóanoã: “‘Yũũja ãñunetõ-jõãgũ niã; biiro tiigũno niã’ jĩdugagũno jĩrĩjãrõ booa. Biirope jĩrõ booa: ‘Marĩ Òpũ ãñunetõ-jõãgũ niĩ; biiro tiirigu niiwĩ’, jĩrõ booa”,ⁱ jĩ jóanoã. ¹⁸Sĩcũ cũũ basiro wedesegu “yũũ ãñurõ tiia” jĩgũrẽ “cũũ ãñugũ niĩ” jĩmasĩña maniã. Marĩ Òpũ sícũnorẽ “ãñugũ niĩ” jĩrĩ, ãñugũ peti niĩ.

Pablo jĩditori buerĩ basocare jĩrigure

11 ¹Mecũtigã múãrẽ yée maquẽrẽ wededugaripacu, wedeguda. Yée maquẽrẽ wedegu, jĩãmagũ tiiróbiro tugue-

ⁱ10.17 Jeremías 9.4.

ñaã. Yũũ jóarere páasutiro maniró bueri boogá. ²Cõamacũ cũũ põnaré ãpĩré padeorí booríqui. Cũũ múãrê doerobirora yũucã múãrê doea. Múã yũũ Cristoyere wederi tuorá, padeowú. Teero tiigú, Cristo múã manũ niigũdũbiro niĩ. Múã sícõ numió manũcutigodo tiiróbiro niã. Sícõ numiórê ñañaré manigórê wiyagũdũbiro múãrê wiyadũgága. ³Teero wiyadũgápacũ, Evare wáariborora múãcãrê “wáabocu” jĩĩgũ, bayiró wãcũã. Pĩno ãñurõ cũũ jĩĩditomeniremena coore jĩĩcõãsã-yigu. Æpẽrá cũũbiro jĩĩditora, múã “Cristo booré dícare diamacũ tiíada” jĩĩ wãcũrere wasorí tiibócu. ⁴Múã biiro tiíayiro: Æpẽrá múãrê buera jeari, merẽã wedepacari, múã ãñurõ tũousénicu. Cũãpe ãsã Jesuyere diamacũ wederiborora wedericua. Espíritu Santoyere merẽã bueri, cũã buerere ñeeãyiro. Cõamacũ basocáre netõnére quetire cũã bueri, merẽã niipacari, múã ãñurõ tuocú. ⁵Múãrê buerá Jesús cũũyere wededutigu beserira nemorõ tũgueñacua. Yũũpe “cũã docapũ niã” jĩĩ tũgueñaria. ⁶Yũũ ãñurõ wedeseri basocu tiiróbiro wederipacũ, Cõamacũyepere ãñurõ masĩã. Tee masírére niipetire yũũ tiirémena múãrê ãñoãwũ.

⁷Yũũ Cõamacũyere basocáre netõnére quetire wederé wapa múãrê wapaséhegu, ¿ñañarõ tiirí? Búri niigũbiro pade, wapatá, yaawũ múãrê netõnére maquẽrẽ

boosãgũ. ⁸Yũũ múãrê tiíapugũ, ãpẽrá Jesuré padeoré põnarí macãrã yũũre niyeru ticocorira niwã. Yũũ teeré ñeegũ, cũãye niyerure néeduogũbiro tũgueñawũ. ⁹Yũũ múãmena niigũ, apeyenó dũsarí ñãgũ, sícũrẽ potocóriwũ. Maríya wedera Macedonia macãrã jeara, yũũre dũsarénorẽ ticowa. Teero tiigú, múãrê sãĩ potocóriwũ. Teerora yapacutíjãgũda. ¹⁰Yũũ diamacũrã Cristoye maquẽrẽ masĩã. Teeré masírobirora atecãrẽ masĩã: Yũũ bueré wapa apeyenó sãĩricu; sícũ Acaya dita macũ “Pablo cũũ bueré wapa wapaséi” jĩĩmasíriqui. ¹¹¿Deero tiigú biiro wedesegari yũũ? ¿Múãrê maĩhégũ teero jĩĩgarite? Niiria. Yũũ múãrê maírére Cõamacũ masíqui.

¹²Yũũpeja yũũ tiirucúrobirora tiirucũgũda. Æpẽrãpẽja yũũ tiiróbiro “tiirá tiia” jĩĩmicua. Teero tiirícu. Cũã bueré wapare wapasécua; yũũpe wapaséria. Teero tiirá, cũã “ãpẽrá Jesús beserira tiiróbiro tiia” jĩĩmasíricua. ¹³Cũã “Jesús cũũyere wededutigu beserira niã” jĩĩrã, teero jĩĩamajãrã tiíya. Cũã tiidítora niíya. Sotoá dícu Jesús beserira tiiróbiro bauúya. ¹⁴Teero tiiré wisióricu. Satanácã teerora tiimasíqui. Apetó cũũ ángele ãñugũbiro, asibatégũbiro baugú wáaqui. ¹⁵Teero tiirá, cũũrẽ padecote-racã cũũ tiiróbiro tiicúa. Sotoá dícu ãñurẽ tiirábiro baucúa. Cũãpeja cũã ñañaré tiiré wapa pecamepu yapacutídiaadacua.

Pablo ñañarō netōrigue

16 Yñu too sũguero jóarirobiro-ra múārē jóanemogũda. Yéequerē wededugaripacu, wedegũda. Teeré yñu wederi, “¿apeyé cũyeyequē dícuere wedejĩgũ, mecũgũ tii?” jĩ wácũrijãña. Teero wácũrãpeja, “cũũ booró wedejãrō” jĩña ména. Æpẽrá cúaye maquécãrē bayiró wedecua, múārē padeoáro jĩrã. Teero tiigũ, yñucã yñu tiiriguere péero wedegũda. 17 Marĩ Õpũ teenórē wededutiririgu niimiwĩ. Teero tiigũ, “mecũrĩ basocũbiro wedegũda” jĩã. 18 Paũ múārē buerá noo booró cúã basiro dícu añurō wedeseya. Cúã teero tiirí, yñucã yñu basiro añurō wedesegũda. 19 Múã “masĩnetōrã niã” jĩ wácũrã niipacara, mecũrĩ basoca wedeseri, añurō useniremena ncãjãmasĩcu. 20 Biuro tiirácãrē ncãjããyiro: Múārē dutiaperare, múãyere néerãrē, múārē dutirãbiro tiãperare, múã nemoró ñpũtĩ macãrãbiro múārē tiirãre, múārē diaporã pãracãrē ncãjããyiro. 21 ¿Añujãĩ múārē cúã teero tiirí? Acuéi, ¿cúã tutuanetōjōrã niĩ? Æsãpe cúãbiro tutuarã. Teero tiirã, cúãbiro ñañarō tiirã.

Cúã “biuro biia Æsãjã” jĩ añurō wedecua. Teero tiigũ, yñucã cúãbirora yéequerē wedegũda, wededugaripacu. 22 Cúã “hebreoa niã” jĩcu. Yñucã cũñrã niã. Cúã “Israelya põna macãrã

niã” jĩcu. Yñucã cũñrã niã. Cúã “Abraham pãrãmerã niñunusera niã” jĩcu. Yñucã cũñrã niã. 23 Cúã “Cristore padecotera niã” jĩcu. Yñupeja cúã nemoró cũñrē padecotegu niã. Yñu teero jĩgũ, wedeseãmagũbiro wedesea. Yñu cúã nemoró padenetõnucãwũ. Cúã nemoró peresuwiseripũ sõneconowũ. Yñure cúã nemoró tãnawã. Pee sãrĩquioro niwũ. 24 Judíoa sicamoquẽne yñure ñeenõcõjĩrã, wecu caserodamena tãnawã. Cúã yñure tãnãrécõrõ treinta y nueve tãnawã. 25 Ætĩãrĩ yucũména yñure páawa. Sĩcãrĩ Ætãperimena yñure déewa. Ætĩãrĩ Æsã wãari, dooriwũ duadiawũ. Sĩcãrĩ duagu, sicañami, sica-bureco tiimaapũre pasawũ.

Dooriwũ duadiare

26 Pee wãanetõwũ. Díare tĩawagu, duariquioro netõwũ. Yaari basoca watoa, yãa wedera judíoa pũtorũ, judíoa niñhãrã pũtorũ quiorémãna wãanetõwũ. Teero biiri macãpũre, basocã manirõpũre, díã pairĩmaapũre quiorémãna cãmesãwũ. “Jesuré padeorã niã” jĩditori basocã watoapũcãrē quiorémãna cãmesãwũ.

27 Yũũ padegũ, ñañarõ netõwá. Pee ñamirí cãniríwũ. Juabóawũ. Oco s̄nidũgáwũ. Pee betiwá. Yũ-sũábũawũ. Apetóre yũũre suti maniwá.

28 Apeyeréja, búrecoricõrõ yũũ niipetiro macãrãrẽ Jesurẽ padeorẽ põnarí macãrãrẽ bayirõ wã-cũã. 29 Tutuhegũno niirí, yũũcã cũũbirora tutuhegũ tũgueñaapua. S̄icũrẽ ãpẽrá ñañarẽ tiidutirí, cũũ ñañarẽ tiirí, yũũ ñañarẽ tiidutíramena cúaa. 30 Yéẽ maquẽrẽ wedegũ, “biiro tiigũno niia yũũja” jĩĩria. Teero jĩĩrõno tiigũ, “yũũ tutuhegũ niia” jĩĩã. 31 Cõãmacũ marí Õpũ Jesús Pacũ yũũ wederere “jĩĩditogũ mee tiii” jĩĩmasĩqui. Cũũrẽna usenire ticorucujãrõ booa. 32 Yũũ Damascopũ niirí, tiimacã dutigũ yũũre ñeedũgagũ, biiro tiirigũ niiwĩ: Tiimacã witiware soperipũre surarare cúũrigũ niiwĩ cotedutigũ. Cũũ tiidita õpũ Aretas wãmecutigũ doca macũ niiwĩ. 33 Yũũ menamacãrãpe yũũre biiro tiiwá: Piimena tiimacã sãnirõ macã soperãpũ duunũnũsediocowa. Teero tiigũ, yũũ cũãrẽ ñeõríwũ.

**Pablo quẽẽrõpũ tiirõbiro
ĩñarigue**

12 1 Yéẽ maquẽrẽ wededũgaripacari, mũã yũũre wederi tiia sũcã. Yéẽ maquẽrẽ yũũ basiro ãñurõ wederi, mũãrẽ tiiaũpuria. Teero biipacũ, marí Õpũ quẽẽrõpũre tiirõbiro yũũre ãñoriguere wedegũda. 2 Cristore

padeorí siro, biiro wáawũ: Quẽẽrõpũre tiirõbiro Cõãmacũ yũũre cũũ pũtopũ néemuãwawi. Teerẽ yũũ ññari siro, catorce cũmarí netõã. Yáa õpũũmena o yeeripũnamena dícu wáagũ wáajĩyu; masĩriga. Cõãmacũ dícu masĩqui. 3-4 Aterẽ masĩã: Cõãmacũ ñmũãsepũ Paraíso wãmecutiropũ yũũre néejeawi. Yáa õpũũmena o yeeripũnamena dícu néewagũ néewajĩyi; masĩriga. Cõãmacũ sícũrã masĩqui. Yũũ toopũ niigũ, basocãre wedemasĩña manirere wedeseri tũowá. Yũũ toopũ tũorigue basocãre wededutire mee niiwũ. 5 Yũũre toopũ néewariguere ãñurõ wedegũda. Yũũ ãñurõ tiirigueperea wederia. Yũũ “basocũ dícu niijigũ, tutuhegũ, ñañarõ netõã” jĩĩrere ãñurõ wedegũda. 6 Teero jĩĩpacũ, yũũ basiro ãñurõ wedesedũgagũ, wedesemasĩã. Diamacũ maquẽrẽ wedeseri, “mecũrĩ basocũ niĩ” jĩĩmasĩriya. Yéẽ maquẽrẽ wedesemasĩpacũ, wedeseria. Yũũ basiro yũũ ãñurõ wedeseremena yũũre padeorí boorí. Yũũ tiirere ññatoarapũ, yũũ wederere tũotóarapũ, padeorí booa.

7 Cõãmacũ yũũre ãñorigue ãñurẽ peti niiwũ. Yũũ teerẽ wãcũgũ, yũũ basiro “ãñugũ niia” jĩĩrĩquio niiwũ. Teero tiigũ, Cõãmacũ yũũre teero wãcũrĩ jĩĩgũ, biiro tiiwĩ: Satanás yáa õpũũrẽ pũnirõ tiirí, teero ññajãrigũ niiwĩ. Tee pũnirẽ potaga sããwarobiro pũniã. 8 Itĩãrĩ yũũ marí Õpũrẽ “tee pũnirere ne-

tõneña” jĩĩ sãĩmĩwũ. ⁹Cũũpe yũũre ateré jĩĩwĩ: “Yũũ mũũrẽ ãñurõ tiia. Teero tiiró, mũũrẽ apeyenó dũsaría. Basocá tutuhe- ra niirĩ, yũũ tutuarere nemoró ãñomasíã”, jĩĩwĩ. Teero tiigú, yũũ tutuhegu niirémema useniã. Yũũ tutuheremena Cristo cũũ tutua- rere ãñurõ ãñoĩ. ¹⁰Teero tiigú, yũũ tutuhegu niiréere usenireme- na nũcãjãã. Yũũ Cristore padeoré wapa ãpẽrá yũũre ñañarõ jĩĩpa- cari, yũũre apeyenó dũsapacári, ãpẽrá yũũre ñañarõ tiipacári, yũũre wisíorere tũgueñapacũ, useniremena nũcãjãã. Nemoró tutuhegu niirõno tiigú, nemoróã tutuanemogu wáaa.

Corinto macãrãrẽ Pablo bayiró wãcũrigue

¹¹Yũũ basiro yée maquerẽ ãñu- rõ wedesege, mecũgũbiro wede- segu tiia. Múãpeja yũũ wedese- dũgaherere yũũre wedeseri tiia. Múã yũũre ãñurõ wedeseatã, ãñunibojĩyu. Múãrẽ jĩĩditoreme- na buerá Jesús cũũyere wededu- tigu beserira nemoró tũgueña- cua. Yũũpe “cũã docapu niĩã” jĩĩ tũgueñaria. Yũũ búri niigú niipa- cũ, teero bueãmajãã doca niiria. ¹²Yũũ múã pũtopu niigũ, potocó- rõ maniró pee Cõãmacũ dícu ti- masĩrere tiĩẽnowũ. Teeména dia- macũrã “yũũ Jesús cũũyere we- dedutigũ beserigu niĩã” jĩĩrere ãñowũ. ¹³Ãpẽrá Jesuré padeoré põnarĩ macãrãrẽ, múãcãrẽ sĩcãrĩ- bíro tiiwũ. Ate dícuere tiiríwũ:

Múãrẽ wapasériwũ. Múã tũgue- ñarĩ, teeména ¿múãrẽ ñañarõ tiir- rí? Ñañããtã, yũũre acabóya.

¹⁴Yũũ múã pũtopu wáaguda jĩĩgũ, quẽnotóaa. Mecũtigã yũũ wáaremema iĩtãrĩ wáaadacu. Toopũ jeagu, múãrẽ “niyeru tico- ya” jĩĩ potocóricu. Múãyere boo- ría; Cristoyepere múãrẽ tiinemó- rĩ booa. Múã masíã: Basocá cũã pacũsũmũãrẽ niyerure quẽnocũ- bosaricua; pacũsũmũãpe cũã põ- narẽ niyerure quẽnocũbosacua. ¹⁵Teero tiigú, yũũ cũorócõrõ múãrẽ tiiapuguda. Niipetire yũũ tutuaremena múãye niĩadarere tiiapuguda. Teero yũũ múãrẽ ba- yiró maĩrĩ, ¿deero tiirã múãpeja yũũre dũaró maĩgãrĩ?

¹⁶Yũũ múãrẽ potocóririguere masĩpacara, biiro jĩĩcua: “Cũũ menijĩgũ, marĩrẽ jĩĩditoqui; too síro marĩyere néewagudaqui”, jĩĩcua. ¹⁷¿Yũũ múã pũto ticocori- ramena yũũ múãyere jĩĩditore- mena ãmarĩ? ãmaríwũ. ¹⁸Yũũ Ti- tore múã pũtopu wáadutiwũ. Teero biiri ãpĩ Jesuré padeogũ marĩya wedegure cũũmena tico- cowũ. ¿Tito múã pũtopure jĩĩdi- toremena múãyere ãmarĩ? ãma- riyigu. Múã ãñurõ masíã: Ësã Ti- tomena sĩcãrĩbíro tiirã niĩã. Cũũ- cã múãrẽ buegu, ãñuré dícuere tiir- igrũ niiwĩ.

¹⁹Apetó tiirã, múã ãsãrẽ “ãñu- rõ wãcũdutira tiĩfyã” jĩĩ wãcũbo- cu. Niiria. Biirope niĩã: Ësã Cõã- macũ iĩnacorpure Cristomena niijĩrã, wedesea. Yũũ maĩrã yáa

wedera, niipetirere ũsã wedesea, múãrê Cõamacũrê nemoró padeonemóãrõ jĩĩrã. ²⁰Apetó tiirã, yũũ múã pũtopũ jeari, yũũ booróbiro tiiríbocu. Teerora yũũpecã múã booróbiro tiiríbocu. Teeré wãcũgũ, cuiga. Apeyeréja, yũũ múãrê “biiro tiibócu” jĩĩ wãcũã: “Cãmerítutira, ñnatutira, cúara, cũãye díçure wãcũrã, queti jĩĩrã, ãpẽrãrê ñañarõ jĩĩrã, ‘ũsãjã ãpẽrã nemoró ãñunetõnçãã’ jĩĩrã, noo booró tiĩámajãrã tiibócu”, jĩĩga. ²¹Teero tiigú, múã pũtopũ wáanemori, Cõamacũ yũũ Õpũ múã ñañarê tiirucũre wapa yũũre booro wáari tiibóqui. Múã ãpẽrãmẽna múã booró ñañarõ ñeeapere, múã nũmosãnumiã múã manũsũmũã niihẽrãrê ñeeapere, múã boboró maniró tiirere wasohere wapa bayiró utibocu.

Wedeyaponorigue

13 ¹Mecũtígã yũũ múã pũtopũ wáaadaremena itĩãrĩ wáaadacu. Yũũ toopú jeari, sícũ ãpĩrê wedesãdũgagũ, Cõamacũye queti jóaripũpũ jĩĩrõbirora tiiaro. Biiro jóanoã: “Puarã, itĩãrã ññari siro, marĩ ãpẽrã tiirígure wedesãmasĩnoã”. ²Too sũgueropũ múã pũtopũ jeagũ, “ñañarê tiirãre ñañarõ tiigúdadu” jĩĩ wedetoawũ. Teero biiri niipetirare wedetoawũ. Mecũtígã yoaropũ niipacu, wedenemoã sũcã: Yũũ múã pũtopũ wáanemogũ, ñañarê tiirãre bóaneõ ññaricu sãa. ³Teero tiirã, múã ateré diamacũ masĩ-

ãdacu: Cristo yũũpũre wãcũrê ticorẽmena wedesea. Cristo múãrê dutigú tutuhegũ niiriqui; múã watoapũre tutuanetõjõãgũ niĩ. ⁴Ate diamacũrã niĩã: Cũũ curusapũ tutuhegũbiro páabiatunoyigũ. Teero tiinorigũ niipacu, cũũ Pacu tutuaremena catii. ũsãcã cũũbirora tutuhera niĩã, niirãpeja. Teero niipacara, cũũmena niijĩrã, Cõamacũ tutuaremena catia. Teero tiirã, tee tutuaremena múãrê wedera, tiiapuadacu.

⁵Múã basiro ateré naĩrõ sãĩñãñã: “¿Diamacũrã Jesuré padeorãra niĩ marĩ?” jĩĩñã. Múã basiro teeré ññate. ¿Múã masĩrite Jesucristo múãmẽna niirere? Masĩcu sãa. Apetó tiirã, diamacũ cũũrê padeoricu. ⁶ũsãpe diamacũrã cũũrê padeoã. Múãrê teeré masĩrĩ booa. ⁷ũsã múãrê ñañarê tiirĩjããrõ jĩĩrã, Cõamacũrê sãĩbosãa. Basocã yũũre “Corinto macãrãrê ãñurõ padeorĩ tiiwĩ” jĩĩrere ãmaãgũ mee tiia. Múã ãñurere tiirĩ boogã. ũsãrê “teero jĩĩámajãrã tiiwã” jĩĩrĩ, ãñuniã. ⁸Múã diamacũ maquẽrê tiirĩ, ũsã “teerora tiiyã” jĩĩãdadu; diamacũ maquẽrê cãmotãria. ⁹Ãpẽrã ũsãrê tutuherabiro ññarĩ, ãñuniã. Múãpe padeotutũara niirĩ, useniã. Teero tiirã, múãrê Cõamacũrê sãĩbosãnemoãdadu, diamacũrã padeorã niĩãrõ jĩĩrã. ¹⁰Yũũ múã pũtopũ wáaadari sũguero, atipũrê jóaa. Toopú jeagũ, tutuaromena múãrê dutidũgariga. Marĩ Õpũ yũũ múãrê dutimasĩrere ticorigũ niĩ-

wĩ. Tee dutirémena múãrẽ padeonemórĩ boosáã; múã padeoré-re ñañodugária.

¹¹Yáa wedera, múãrẽ ãñurõ wáaaro. Múã ñañaré tiirére quẽnoñá. Cámerí wácūtutuari tiyá. Sícāróména ãñurõ niirecutiya. Teeré tiirí, Cõamacũ marĩrẽ maĩgũ marĩrẽ ãñurõ niirecutirere ti-

cogú múãmena niigũdaqui. ¹²Múã basiro cámerí maĩrémena ãñudutiya. ¹³Niipetira Jesuré padeorá múãrẽ ãñudutiya.

¹⁴Jesucristo marĩ Òpũ múã niipetirare ãñuré ticoaro. Cõamacũ múãrẽ maĩgũ múãmena niĩrõ. Espíritu Santo múãrẽ bapacũtiaro.

Nocõrõrã jóaa.